

תקציר הנחיות למתכנן - להגשת תכנית שמירה ועקירת עצים ונספח עצים

להיתר בנייה לשינוי תב"ע ולתכניות פיתוח:

הגדרת עץ בוגר:

עץ שקוטר הגזע בגובה 1.3 מ' הינו 10 ס"מ לפחות וגובהו שני מטר לפחות. ולעניין עץ במגרש שייעודו בתכנית בת-תוקף הוא מגורים – קוטר גזעו הוא 20 סנטימטרים לפחות.

- בכל תכנית בה מצויים **חמישה עצים ויותר**, יש לערוך ולצרף נספח עצים על פי ההסברים להלן, ולהעביר לאגף גנים ונוף את המסמכים הבאים בנוסף לתשריט והתקנון:
1. תמונות של כל העצים הבודדים ממוספרים בהתאם לתשריט המוצע.
  2. טבלת עצים ובה יופיעו כל עץ בשמו, מספרו, הסטטוס המבוקש, הסיבה לעקירה/העתקה וכן סיכום.
  3. מספור לכל עץ תואם לטבלת העצים ולתכנית המדידה.
  4. תמונות לכל החצר (מצפון, דרום, מזרח, מערב) כשמדובר בבניין קיים, כולל החצר כולה. תמונות כל שטח התכנית כשאינן בניין.
  5. סימוני כל העצים על תכנית מדידה עדכנית על גבי התשריט המוצע: עקירה (צהוב)/העתקה (כתום)/שמירה (אדום) על פי נוהל מבא"ת.
  6. סימון חורשות מונוטיפיות אפשרי בענן עם הערכת כמויות, מרווחים ממוצעים, מין העץ וכן תכנית מדידה מדויקת, ותמונות טיפוסיות של החורשה.
  7. במתחמים ציבוריים וגדולים בהם למעלה מעשרה עצים יש לבצע סקר עצים מלא, שייערך על ידי אגרונום מאושר על ידי אגף גנים ונוף, כולל שמות סוגים ומינים, מצב כל עץ, נדירות, כמויות, הצעת תכנית פעולה לכל עץ: שמירה/העתקה/עקירה והסיבות, וכן הגדרת מצב ונדירות לכל עץ. (על פי הנחיות לנספח עצים באתר פקיד היערות הארצי במשרד החקלאות).
  8. כמו כן במתחמים ציבוריים וגדולים בהם למעלה מעשרים עצים יש לצרף מפרט אגרונום המפרט דרכי ופעולות העתקה ושמירה, כולל תזמון, לפי מפרטים מקצועיים מקובלים.
  9. במתחמים ציבוריים בהם עצים בקוטר 60 ס"מ ויותר ואו בתכנית יותר מ 50 עצים, הסמכות למתן רישיון כריתה או העתקה בידי פקיד היערות הארצי במשרד החקלאות.

במתחמים בהם פחות מחמישה עצים, תינתן חוות הדעת על ידי פקיד היערות העירוני.

בסיוור מטעם אגף גנים ונוף שייקבע על פי הצורך עם היזמים, נדון בפרטי התכנית ובתנאים לאישור סטטוס העצים המבוקש. לאחר מכן תישלח חוות דעת עם התנאים לתקנון וסימוני העצים המבוקשים בתשריט.

את המסמכים עם חוות הדעת יש להגיש למשרדי גנים ונוף. הבקשה תידון בוועדה העירונית לשימור עצים אשר מעבירה את המלצותיה לפקיד היערות העירוני. את התהליך יש לסיים עד הבקשה להיתר. תנאי סף לאישור הגשה להיתר – רישיון כריתה/העתקה בתוקף.

דוגמת טבלה אפשרית (לטבלה יותאמו תמונות העצים הממוספרות באותו מספור):

מספר העץ	שם העץ	סטטוס מבוקש	הערות
1	אורן ירושלים	עקירה	תחום בינוי, לא ניתן להעתקה
2	ברוש מצוי	עקירה	תחום בינוי, לא ניתן להעתקה
3	זית אירופי	העתקה	תחום בנייה, יועתק לתחום התכנית
4	רימון מצוי	העתקה	בתחום חנייה, יועתק לתחום התכנית
5	אילנתה בלוטית	עקירה	מחוץ לתחום בנייה, אך עץ פולשני
סיכום:			
מין העץ	שמירה	העתקה	עקירה
אורן	0	0	2
ברוש	2	0	0
זית	1	1	0
סה"כ	3	1	2

נספח עצים בוגרים לתוכנית:

- א- לתכנית זו מצורף "נספח עצים בוגרים" הכולל הסברים והנחיות בנוגע לטיפול בעצים בוגרים קיימים בתחום התכנית בעת אישורה; לשימור, העתקה, כריתה או נטיעה. חלקים מהנספח (תשריט מצב מוצע בקנ"מ 1:500 ופרק הנחיות להטמעה בהוראות התכנית) תחולתם מחייבת.
- ב- הנספח חל על התחום בתכנית שבו מוצעים שינויים בייעודי קרקע משטח פתוח לסוגיו (חקלאי, שצ"פ, שפ"פ וכו') לשטח לבינוי לסוגיו או לדרכים, על התחום בתכנית שבו מוצעת תוספת זכויות המאפשרות הגדלת שיעור תכסית הקרקע המותרת לבנייה ביחס לתכנית מאושרת קודמת, על שטח בו מוצע מיקום תשתיות ומתקני תשתית הכרוכים בשינוי מצבם של עצים בוגרים (בזק, מים, חשמל, גז וכד'), וכן בתחום שטח בו מוצע שינוי פני הקרקע לכל מטרה שהיא הכרוך בשינוי מצבם של עצים בוגרים: עודפי עפר, הטמנת צנרת, מערומים מלאכותיים, תשתיות בתת הקרקע וכו'.

הוראות בנוגע לעצים מיוחדים לשימור:

- א- עם קבלת תוקף לתכנית, לא תותר כריתה או פגיעה בעץ המסומן בתכנית כעץ לשימור .
- ב- קו בניין מעץ מיוחד לשימור לא יקטן מ- 4 מטר מרדיוס צמרת העץ או כפי שייקבע ע"י פקיד היערות. שטח זה אשר יוגבל בפיתוח, יסומן בבקשות להיתרי בנייה ככל שתוגשנה בתחום מרווחי בנייה אלו. בבקשה להיתרי בנייה ופיתוח בסמוך לעץ מיוחד לשימור, יפורטו האמצעים להגנה על העץ במהלך עבודות הבנייה והפיתוח.
- ג- כל פיתוח או שימוש בסמוך לעץ מיוחד לשימור, ובכלל זה לשורשיו, לגזעו ולצמרתו, ייעשו בזהירות רבה תוך התחשבות בצורך לשמר את העץ באתרו ולטפחו. במקרים בהם יש חשש לפגיעה בעץ מיוחד לשימור, יש לפנות מראש להתייעצות עם פקיד היערות.
- ד- להלן פרוט התנאים וההגבלות לבנייה ופיתוח בסמוך לעצים שנקבעו לשימור, לרבות פירוט האמצעים המתוכננים שינקטו על מנת לשמר עצים בוגרים באתרם [לדוגמא: מרחק בנייה מקצה צמרת העץ, מניעת קירבה לגזע, חיתוך מבוקר של שורשים, הגנה על הגזע בתהליכי פיתוח ועוד].

הוראות בנוגע לעצים המסומנים כעצים לשימור

- א- עץ בוגר המסומן כעץ לשימור ישולב בתכנון הכולל של האתר.
- ב- לא תותר פגיעה, העתקה או כריתה של עץ בוגר המסומן כעץ לשימור, אלא לאחר הגשת עדכון לנספח עצים בוגרים לאישור ועדה מקומית, לאחר תאום וקבלת חו"ד בכתב מפקיד היערות.

הוראות בנוגע לעצים המסומנים להעתקה:

- א- בעת הגשת בקשה להיתר בנייה ו/או היתר לשימוש בשטח בו סומן עץ להעתקה, תצורף לבקשה תכנית בקנ"מ 1:500 בה יסומן המיקום המדויק אליו יועתק העץ המיועדים להעתקה, בצרוף דפי הסבר בנוגע לשיטת ההעתקה והאמצעים המתוכננים שיש לנקוט על מנת להבטיח קליטה של העץ הבוגר באתרו החדש, מאושרים ע"י אגרונום מומחה.
- ב- יוזם הבקשה להיתר יתחייב לבצע בקרה ופיקוח על אופן העתקת העץ באמצעות אגרונום מומחה. תנאי לקבלת טופס 4 למבנה המחייב העתקת עץ בוגר יהיה הגשת דו"ח של האגרונום שפיקח על העתקת העץ.

תרשימים זרימה להכנת סקר עצים

